

LA MAQUINISTA TERRESTRE Y MARÍTIMA, UNA EMPRESA PIONERA DE LA INDUSTRIALITZACIÓ BARCELONINA

Albert Pérez y Núñez

La Maquinista Terrestre y Marítima va ser fundada el 1855 a partir de la fusió de diversos tallers metal·lúrgics situats en el Raval de Barcelona. De seguida es va convertir, tot i les dificultats d'ordre econòmic i polític, en la principal empresa de transformacions metal·lúrgiques del país. A partir de la factoria de la Barceloneta, les seves màquines i construccions s'escamparen arreu, fent arribar el xiulet revolucionari del vapor, els grinyols del ferro i la imatge sòlida i lleugera alhora de les construccions metàl·liques. *La Maquinista* va tenir, doncs, una repercussió no només tècnica, econòmica i pràctica, sinó també en el paisatge i en l'imaginari col·lectiu i en una nova percepció i ocupació del territori. El ferro és el material definitori de la industrialització i, per tant, de la modernitat a l'època. *La Maquinista* en fou l'empresa paradigmàtica: fou la principal constructora d'obres metàl·liques, de maquinària industrial, de vaixells de vapor, de locomotores, de tota mena de peces per a tots els sectors industrials, etc. I al mateix temps, va ser una veritable escola pels enginyers del país, donat que una gran part d'ells passaren en un moment o altre pels seus tallers o oficines.

Alhora, l'estudi de *La Maquinista* mostra les tendències del pensament econòmic de l'època, així com els intents d'aliança entre els poders econòmics i polítics, amb resultats diversos.

Per a la recerca sobre *La Maquinista Terrestre y Marítima* es disposa del fons documental de l'empresa, conservat a l'Arxiu Nacional de Catalunya. La tipologia dels documents que s'hi troben és variada i molt rica, però encara està pendent de completar la tasca de catalogació del fons. Les perspectives de recerca que resten obertes són molt grans, però supeditades a l'aparició i catalogació de nous documents.

A la comunicació només es parla dels primers anys de vida de l'empresa, prou intensos, donat que són els anys en què es conforma –després de diverses vacil·lacions i incertituds– el que serà la gran empresa de transformacions metal·lúrgiques del país; gran sí, però dependent, inestable i feble, com tot el mateix procés industrialitzador.